

Katsaus toimenpiteisiin joihin hyky ja Hartolan kunta ovat ryhtyneet koronavirusepidemian vuoksi

41/09.00/2020

KH 30.03.2020 § 84

Asian valmistelija: Merja Olenius, kunnanjohtaja

Nopeasti levinneen koronavirusepidemian vuoksi Euroopan tautienehkäisy- ja valvontakeskus nosti koronaviruksen levittämän taudin riskiluokituksen korkeaksi maaliskuussa. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä perusti pandemiaryhmän 10.3.2020, jonka tehtävänä on ollut tartuntatautilainmukainen toiminta. Tartuntatautilaki velvoittaa kuntia ja sairaanhoitopiirejä ehkäisemään tartuntatauteja ja niiden leviämistä väestössä.

Suomen hallitus totesi maanantaina 16.3.2020 Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi. Päätös valmiuslain käyttöön otosta tehtiin tiistaina 17.3.2020 eduskunnassa. Linjaukset ovat voimassa 13.4.2020 saakka. Uudenmaan alueen asukkaat päätettiin eristettiin muusta maasta valtioneuvoston asetuksella 19.4.2020 saakka, jolla suojellaan muuta maata tartuntataudin leviämiseltä.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on 17.3.2020 alkanut toimeenpanna valtioneuvoston päätöksen mukaisia koronaviruspandemian hallintaan tähtäviä toimenpiteitä ja nostanut valmiuttaan perustamalla pandemiajohtoryhmän. Hyvinvoin tikuntayhtymä tiedottaa tilanteesta joka päiviä klo 12.

Hartolan kunnan poikkeusolojen johtoryhmä on ryhtynyt nostamaan valmiuttaan jo 13.3.2020 koronavirusepidemiaa ennakoivalla kokouksellaan ja aloittanut säännölliset poikkeusolojen johtoryhmän kokoontumiset 17.3.2020 lähtien.

Linjauksen mukaisesti koulujen tilat suljetaan 13.4.2020 saakka ja lähiope- tus niissä keskeytetään. Opetus ja ohjaus järjestetään poikkeuksellisin opetusjärjestelyin. Kouluissa tehdään tarvittavat päätökset oppilaskohtaisista erityisjärjestelyistä.

Poikkeuksena kouluissa järjestetään kuitenkin esiopetus sekä perusopetuk- sen 1 - 3 luokkien lähiope- tus niiden vanhempien lapsille, jotka työskentelevät yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisillä aloilla. Lisäksi poikkeuksena järjestetään erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden lähiope- tus sitä tarvitseville. Valtioneuvosto kuitenkin suosittaa, että lasta hoidetaan kotona, jos siihen on mahdollisuus. Järjestelyt tulevat voimaan keskiviikkona 18.3.2020.

Hartolan Yhtenäiskoulussa aamu- ja iltapäivätoiminnan tarve on vähentynyt jo 16.3. alkaen. Aamutoimintaan ei tällä hetkellä ole tarvetta ja iltapäivätoiminnan tarve on hyvin vähäistä.

Julkiset kokoontumiset rajoitetaan 10 henkilöön ja suositellaan välttämään tarpeetonta oleilua yleisillä paikoilla. Hyvinvointikuntayhtymä on tiukentanut ohjettaan 22.3.2020 ja linjannut, että yli 2-3 hengen kokoontumista tulee välttää.

Museot, kirjastot, harrastustilat ja -paikat, kuntouttava työtoiminta ja nuorten työpaja suljetaan valtioneuvoston päätöksen tullessa voimaan 18.3-13.4.2020 väliseksi ajaksi.

Vierailut vanhusten asumispalveluyksiköissä ja terveydenhuollon yksiköissä kielletään.

Yli 70-vuotiaat velvoitetaan pysymään erillään kontakteista muiden ihmisten kanssa mahdollisuuksien mukaan, pois lukien kansanedustajat, valtiojohto ja kunnalliset luottamushenkilöt.

Kunnalla on valtioneuvoston ohjeen mukaan erityinen vastuu yli 70 -vuotta täyttäneiden sekä muiden riskiryhmiin kuuluvien ja karanteenissa olevien asiointiavun järjestämisestä epidemian aikana. Hartolan kunnan poikkeusolojen johtoryhmä on organisoinut yhteistyössä vapaa-aikatoimen, yritysten, 3. sektorin ja vapaaehtoisten kanssa asiointiaputoiminnan, jota koordinoi nuorten työpaja signaali.

Julkisen sektorin työnantajat määräävät etätyöhön kaikki ne työntekijät, joiden työtehtävät sen mahdollistavat. Kunnan työntekijöistä suurin osa työskentelee etätyössä jo viikosta 13 lähtien. Kunnanviraston ovet ovat olleet suljettuna 24.3.2020 lähtien ja ulkopuolisten asiointi kunnantalolla on rajattu minimiin.

Kaikki asiointi ohjataan sähköpostiin ja puhelimeen.

Kunnan hallinnon jatkuvuus on turvattu siten, että valtuuston kokous pidettiin erityisjärjestelyin 19.3.2020 ja striimattiin youtuben kautta. Valtuusto kokoontuu poikkeusoloissa vain tarvittaessa ja seuraava kokous pyritään pitämään tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä. Kunnanhallituksen ja lautakuntien kokoukset tullaan järjestämään poikkeusolojen aikana Teams sähköisellä kokoustekniikalla. Poikkeusolojen johtoryhmä on hankkinut kunnalle vahvalla tunnistautumisella toimivan sähköisen allekirjoituksen, jonka avulla voidaan allekirjoittaa mm. tilinpäätös.

Kunnan tehtävänä on suojella työntekijöitään mahdolliselta tartunnalta tai ehkäistä tartunnan levittämisestä, jonka vuoksi ohjeet työntekijöille ovat hyvin tiukat. Etätyön tekeminen ei kuitenkaan ole mahdollista

varhaiskasvatuksessa ja lähiopetuksessa. Suurimmassa tartuntavaarassa ovatkin kaikki asiakas-, hoiva ja lähiopetustyötä tekevät kuntien työntekijät.

Myös siivousta on tehostettu jo kriisin alkuvaiheessa kaikissa kunnan ja kuntayhtymän yksiköissä.

Kunnan nykyaikaiset ICT -valmiudet ja etäyhteydet ovat mahdollistaneet täysipainoisen työskentelyn etätyössä kaikille viranhaltijoille. Yhteydet ovat toimineet hyvin vaikka niitä ei ole kuitenkaan koskaan aikaisemmin harjoitellut tai testattu tässä laajuudessaan.

Kunta on tiedottanut toiminnastaan koronavirusepidemian aikana sähköisesti kotisivuillaan, facebookissa sekä Lähilehdessä ja Itä-Häme lehdessä 26.3.2020 joka on jaettu kaikkiin talouksiin sekä vapaa-ajana sukkaille.

Asiointiapu on järjestetty yli 70 -vuotiaille ja riskiryhmiin kuuluville sekä karanteenissa oleville nuorten työpaja Signaalin kautta.

Johtoryhmä kokoontuu joka päivä poikkeusolojen aikana klo 9 käsittelemään tilannekuvaa ja tarvittavia toimenpiteitä kunnanjohtajan johdolla. Johtoryhmä huolehtii siitä, että kaikki kunnan välttämättömät ja kriittiset toiminnot pystytään ylläpitämään ja turvaamaan poikkeusolojen aikana sekä lisäksi tuottamaan ne toiminnot ja tehtävät jota valtioneuvosto tai Avi määrää kuntien tehtäväksi. Hallintokunnat vastaavat lisäksi kaikista normaaliolojen tehtävistään siinä määrin, kuin ne ovat poikkeusoloissa mahdollisia.

Johtoryhmä toimii hallintosäännön 175 § mukaisin valtuuksin.

Hartolan kunnan hallintosäännössä on varauduttu erikseen § 175 poikkeusolojen varalle.

175 §

Poikkeus- ja häiriötilanteet

1. Suunnitelmat.

Kunnalla on valmiuslainmukainen valmiussuunnitelma poikkeusolojen varalle. Siinä suunnitellaan elintärkeiden toimintojen turvaaminen ja tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa. Valmiussuunnittelua johtaa ja valvoo kunnanhallitus.

Osastot laativat valmiussuunnittelun omien toimintojensa osalta. Osastojen valmiussuunnittelua johtaa ja valvoo osaston toimintaa ohjaava lautakunta. Valmiussuunnittelua edellytetään myös elintärkeiden toimintojen hoitamisen kannalta tärkeiltä ostopalveluiden tuottajilta ja

sopimuskumppaneilta.

2. Johtaminen.

Tämän hallintosäännön normaaleja määräyksiä noudatetaan myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, jollei kohdasta 3 tai valmiuslaista muuta johdu.

3. Erityiset toimivaltuudet.

Häiriötilanteen aikana ja poikkeusoloissa voi kunnanjohtaja tai hänen sijaisena toimiva viranhaltija käyttää normaalista toimivallastaan poiketen erityistä päätösvaltaa peruspalveluiden turvaamiseksi ja häiriötilanteen normalisoimiseksi.

Erityinen toimivaltuus koskee hallinnonalojen toimintojen yhteensovitusta, taloudellisia resursseja, henkilöstöresurssien suuntaamista, tiedottamista tai muuta häiriötilanteen hoitamiseksi välttämätöntä päätöstä.

Erityinen toimivaltuus tulee käyttöön valtioneuvoston määrittelemissä poikkeusoloissa. Lisäksi se voidaan ottaa käyttöön häiriötilanteissa kunnanhallituksen päätöksellä tai kiireellisissä tilanteissa kunnanjohtajan johtoryhmässä esittelystä tekemällä päätöksellä. Toimivaltuuden lakkaamisesta päättää kunnanhallitus.

Toimivaltuuden käyttö tapahtuu aina kunnan häiriötilanteiden johtoryhmässä. Erityiseen toimivaltaan liittyvät päätökset tekee kunnanjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö johtoryhmän jäsenen esittelystä.

4. Organisaatio.

Luottamusorganisaatiot jatkavat toimintaansa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa pääsääntöisesti normaalisti. Kunnanhallitus ja lautakunnat voivat delegoida ennalta tai tilanteen aikana toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle. Valtioneuvosto voi lisäksi poikkeusoloissa asetuksella säädellä luottamusorganisaation toimintaa.

Häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kunnan toimintaa johtaa kunnanjohtaja tai hänen sijaisena toimiva viranhaltija ja hänen johtamansa häiriötilanteiden johtoryhmä. Häiriötilanteiden johtoryhmän muodostavat kunnanjohtaja, hallintojohtaja, rehtori, tekninen johtaja, tiedottaja ja toimistosihteri. Johtoryhmä voi kutsua tuekseen tilanteen edellyttämiä asiantuntijoita, sidosryhmien edustajia ja tukipalveluita.

5. Viestintä.

Poikkeuksellisten toimivaltuuksien ollessa käytössä kaikki kunnan viestintä tapahtuu häiriötilanteiden johtoryhmän koordinoimana.

Kunnanjohtajan ehdotus	Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi Hyvinvointikuntayhtymän ja Hartolan kunnan poikkeusolojen johtoryhmän raportin toiminnastaan.
Päätös	Hyväksyttiin.